



Valstybinio audito ataskaita

DĖL VALSTYBĖS ĮMONĖS IGNALINOS  
ATOMINĖS ELEKTRINĖS EKSPLOATAVIMO  
NUTRAUKIMO FONDE ATLIKTO  
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO  
REZULTATŲ

2015 m. rugsėjo 25 d. Nr. FA-P-20-11-28-1



Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti  
Valstybės kontrolės interneto puslapyje  
adresu [www.vkontrole.lt](http://www.vkontrole.lt)

# TURINYS

---

<u>IŽANGA</u>	<u>3</u>
<u>AUDITO APIMTIS IR METODAI</u>	<u>5</u>
<u>PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS</u>	<u>7</u>
<u>PRIEDAI</u>	<u>11</u>

# IŽANGA

---

Audito tikslas – įvertinti 2014 metų ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę; įvertinti fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumą ir pareikšti nepriklausomą nuomonę.

Audituojamas subjektas – Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondas.

Audituojamas laikotarpis – 2014 metai.

Fondo tikslas – kaupti lėšas atskiroje Lietuvos Respublikos valstybės išdo sąskaitoje<sup>1</sup> ir pagal Seimo patvirtintą atitinkamų metų fondo lėšų sąmatą naudoti Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatyme nurodytiems poreikiams finansuoti<sup>2</sup>.

Fondo steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė, valdytoja – Lietuvos Respublikos energetikos ministerija<sup>3</sup>. 2014 metais fondą administravo valstybės įmonė Energetikos agentūra ir viešoji įstaiga Ignalinos atominės elektrinės regiono plėtros agentūra (fondo administratoriai). Pastaroji administravo tik lėšas, skirtas priemonėms, kurių atsakingas vykdytojas yra bent viena Lietuvos Respublikos Ignalinos atominės elektrinės regiono savivaldybė, o už kitų vykdytojų įgyvendinamoms priemonėms skirtų lėšų administravimą buvo atsakinga valstybės įmonė Energetikos agentūra<sup>4</sup>.

Remiantis Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu<sup>5</sup>, Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondas yra išteklių fondas, kuris laikomas atskiru viešojo sektoriaus subjektu. Fondo finansinės ataskaitos sudaromos vadovaujantis minėtu įstatymu ir Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais<sup>6</sup>, o fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaita ir jos aiškinamasis raštas sudaromi pagal finansų ministro įsakymu<sup>7</sup> patvirtintas Išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisykles. Fondo metinių ataskaitų rinkinys ne vėliau kaip iki kitų metų kovo 15 dienos teikiamas Vyriausybei, kuri, pritarusi ataskaitų rinkiniui, teikia jį Seimui ne vėliau kaip iki spalio 10 dienos<sup>8</sup>.

---

<sup>1</sup> Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710, 2013-12-23 įstatymo Nr. XII-737 redakcijos), 4 str. 1 d.

<sup>2</sup> Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-17 nutarimu Nr. 536 (2008-07-23 nutarimo Nr. 745 redakcija), 3 p.; Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710, 2013-12-23 įstatymo Nr. XII-737 redakcijos), 5 str. 1, 2 d.

<sup>3</sup> Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710, 2009-01-12 įstatymo Nr. XI-135 redakcijos), 2 str.

<sup>4</sup> Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-17 nutarimu Nr. 536 (2013-10-23 nutarimo Nr. 954 redakcija), 8 p.

<sup>5</sup> Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (2013-12-03 įstatymo Nr. XII-637 redakcija), 2 str. 19 d., 2 str. 22 d. 11 p.

<sup>6</sup> Ten pat, 19 str. 2 d.

<sup>7</sup> Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-12-16 įsakymas Nr. 1K-461 „Dėl Išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių patvirtinimo“.

<sup>8</sup> Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymas, 2007-06-26 Nr. X-1212 (2013-12-03 įstatymo Nr. XII-637 redakcija), 32 str. 6, 9 d.

Energetikos ministerija tvarko fondo lėšų apskaitą ir rengia fondo metinių ataskaitų rinkinį<sup>9</sup>. Finansų ministerija tvarko fondo lėšų įplaukų ir išmokų apskaitą Finansų ministerijos nustatyta tvarka ir kartu su fondo administratoriumi valstybės įmone Energetikos agentūra teikia Energetikos ministerijai informaciją, kurios reikia fondo ataskaitų rinkiniams rengti<sup>10</sup>. Laikinais laisvas fondo lėšas pagal fondo valdytojo (Energetikos ministerijos) teikiamas fondo planuojamų pinigų srautų ir išlaidų prognozes Finansų ministerija investuoja savo nustatyta tvarka ir garantuoja šių lėšų, taip pat investavimo metu gautų investavimo pajamų grąžinimą į fondo sąskaitą<sup>11</sup>.

Audituojamu laikotarpiu Energetikos ministerijai vadovavo ministras Jaroslavas Neverovičius, nuo 2014 m. rugsėjo 22 d. – ministras Rokas Masiulis. Fondo lėšų apskaitą tvarkė ir finansines ataskaitas rengė Finansų ir apskaitos skyrius (vedėja Daiva Gelusevičienė).

Valstybinio audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2014 metų ataskaitų rinkinio duomenų, fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams pareiškama valstybinio audito išvadoje.

---

<sup>9</sup> Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710, 2013-03-13 įstatymo Nr. XI-1929 redakcijos), 7 str. 2, 4 d.

<sup>10</sup> Ten pat, 7 str. 1, 3 d.

<sup>11</sup> Ten pat, (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710, 2013-12-23 įstatymo Nr. XII-737 redakcijos), 5 str. 5 d.

## AUDITO APIMTIS IR METODAI

---

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, Tarptautinius audito standartus ir Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus, siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad fondo ataskaitų rinkinyje nėra reikšmingų iškraipymų, o fondo lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl audito apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas. Audito procedūros buvo atliktos svarbiausiose audito srityse, atrinkus audito pavyzdžius, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

### *Dėl ataskaitų rinkinio*

Audito metu vertinome fondo metinių ataskaitų rinkinį, kurį sudarė Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme nustatytas finansinių ataskaitų rinkinys, fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaita ir jos aiškinamasis raštas<sup>12</sup>.

Vertintą 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinį sudarė Finansinės būklės ataskaita, Veiklos rezultatų ataskaita, Pinigų srautų ataskaita, Grynojo turto pokyčių ataskaita, 2014 m. finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, kurie parengti pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis.

Finansinės būklės ataskaitoje 2014 m. pradžioje turto bei atitinkamai finansavimo sumų, įsipareigojimų ir grynojo turto likutis buvo iš viso 48 113,0 tūkst. Lt, pabaigoje – 20 595,5 tūkst. Lt.

Pagal audito metu vertintą fondo lėšų sąmatos vykdymo 2014 metų ataskaitą, fondo lėšų likutis 2014 m. pradžioje – 47 454,1 tūkst. Lt, 2014 metais gauta įplaukų iš viso – 7 333,6 tūkst. Lt, 2014 metų išlaidos – 34 739,3 tūkst. Lt, lėšų likutis 2014 m. pabaigoje – 20 048,4 tūkst. Lt.

### *Dėl lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo*

2014 metais audituojamame subjekte vertinome fondo lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams. Audito metu vertinome, ar:

- fondo lėšos panaudotos Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatyme<sup>13</sup> nurodytiems poreikiams ir Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo 2010–2014 metų programoje<sup>14</sup> nustatytų priemonių įgyvendinimui finansuoti;

---

<sup>12</sup> Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710, 2012-03-13 įstatymo Nr. XI-1929 redakcijos), 7 str. 4 d.

<sup>13</sup> Ten pat, (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710, 2013-12-23 įstatymo Nr. XII-737redakcijos), 5 str. 1 d.

<sup>14</sup> Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo 2010–2014 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-09-29 nutarimu Nr. 1425 (2014-11-19 nutarimo Nr. 1296 redakcija), priedas.

- fondo administratoriai priemonių įgyvendinimo priežiūrą ir fondo lėšų naudojimo kontrolę atliko pagal Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisykles<sup>15</sup>;
- priemonių vykdytojai atsiskaitė pagal sutartyse numatytas sąlygas<sup>16</sup>.

Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų ar kitų dokumentų reikalavimų, atsižvelgėme į šių reikalavimų nesilaikymo priežastis ir įvertinome galimas jų nesilaikymo pasekmes.

---

<sup>15</sup> Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-17 nutarimu Nr. 536 (2008-07-23 nutarimo Nr. 745 redakcija), 18 p.; Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų energetikos ministro 2011-08-18 įsakymu Nr. 1–207, 47, 52, 53, 61 p.

<sup>16</sup> Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklių, patvirtintų energetikos ministro 2011-08-18 įsakymu Nr. 1–207 (2013-02-26 įsakymo Nr. 1–42 redakcija), 14, 48, 49 p.

## PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo 2014 metų finansinių ataskaitų rinkinyje duomenys visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi, išskyrus pastebėjimą dėl Finansinės būklės ataskaitos pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis straipsnyje „Ilgalaikis finansinis turtas“ nurodytos turto vertės.

Finansinės būklės ataskaitos pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis ilgalaikio turto straipsnyje „Ilgalaikis finansinis turtas“ nurodyto turto – vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo termino pabaigos, balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje nurodyta įsigijimo savikaina ir sudarė 15 061,4 tūkst. Lt.

Remiantis 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ 20.2 punktu<sup>17</sup>, kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas iki išpirkimo termino laikomas ilgalaikis finansinis turtas turi būti įvertinamas amortizuota savikaina.

Atkreipiame dėmesį, kad 26-ojo VSAFAS „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“ 14 punkte<sup>18</sup> nurodyti atvejai, kai išteklių fondo apskaitoje pripažinto finansinio turto amortizuota savikaina prilyginama šio turto įsigijimo savikainai. Iki 2014 m. balandžio 25 d. fondui buvo taikoma finansinio turto amortizuotos savikainos skaičiavimo išimtis, tačiau įsigaliojus naujai standarto redakcijai<sup>19</sup>, išimtis buvo panaikinta.

Pasikeitus 26-ojo VSAFAS reikalavimams, fondas neatliko vertybinių popierių, laikomų iki išpirkimo termino pabaigos, amortizuotos savikainos įvertinimo. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Finansinės būklės ataskaitoje pagal 2014 m. gruodžio 31 d. duomenis, straipsniuose „Ilgalaikis finansinis turtas“ (A.III eil.) ir „Einamųjų metų perviršis ar deficitas“ (F.III.1 eil.) nurodytos balansinės vertės 642,6 tūkst. Lt mažesnės. Atitinkamai šia suma Veiklos rezultatų ataskaitoje nurodytas mažesnis finansinės ir investicinės veiklos rezultatas (E eil.).

Ministerijai rekomendavome<sup>20</sup> įvertinti turimą informaciją apie ilgalaikį finansinį turtą ir imtis priemonių, kad sudarant finansines ataskaitas šis turtas būtų įvertintas pagal 17-ojo VSAFAS „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ reikalavimus.

Pažymėtina, kad įgyvendindama audito metu teiktą rekomendaciją ministerija 2015 metų III ketvirtį atliko koreguojančius buhalterinius įrašus ir užregistravo ilgalaikį finansinį turtą pagal minėto VSAFAS reikalavimus.

2. Fondo 2014 metų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinyje, kurį sudaro fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaita ir jos aiškinamasis raštas, duomenys visais reikšmingais atžvilgiais yra teisingi.
3. Fondo lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai.

<sup>17</sup> 17-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymu Nr. 1K-233 (2009-12-11 įsakymo Nr. 1K-444 redakcija).

<sup>18</sup> 26-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartas „Išteklių fondo apskaita ir finansinių ataskaitų rinkinys“, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2007-12-07 įsakymu Nr. 1K-357 (2010-02-11 įsakymo Nr. 1K-034).

<sup>19</sup> Ten pat (2010-02-11 įsakymo Nr. 1K-034, 2014-04-22 įsakymo Nr. 1K-115 redakcijos).

<sup>20</sup> Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015-09-16 raštas Nr. S-(20-3877)-1721 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

4. Siekdami skatinti teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį fondo veiklai, turime pastebėjimų dėl fondo biudžeto vykdymo ir vidaus kontrolės stiprinimo, kurie nėra reikšmingi ir neturi įtakos mūsų nuomonei, tačiau yra svarbūs audituojamam subjektui:

4.1. Dėl fondo biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo

Ankstesnių auditų metu<sup>21</sup> Valstybės kontrolė atkreipė dėmesį, kad fondų lėšų sąmatų ir jų vykdymo ataskaitų sudarymas nėra reglamentuotas. Siekdama, kad Seimui būtų pateikti teisingi ir lengvai suprantami valstybės išteklių fondų ataskaitų rinkiniai, Valstybės kontrolė kreipėsi į Finansų ministeriją, siūlydama skubiai imtis priemonių, kad visų biudžetų vykdymo ataskaitos būtų rengiamos vadovaujantis pinigų principu, taip pat parengti teisės aktus, kurie aiškiai reglamentuotų fondų biudžetų įvykdymo ataskaitų (jų formos ir turinio) sudarymą.

Finansų ministerija, įgyvendindama Valstybės kontrolės pateiktą rekomendaciją, 2014 metų pabaigoje patvirtino Išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisykles<sup>22</sup>. Taigi, ataskaitose pateikiama informacija tapo aiškesnė ir išsamesnė.

4.2. Dėl fondo įplaukų

Fondo finansavimo šaltiniai nustatyti įstatymu<sup>23</sup>. Remiantis fondo 2014 metų sąmatos vykdymo ataskaitos duomenimis, fondo 7 333,6 tūkst. Lt įplaukas sudarė lėšos, gautos už Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą ir už laikinai investuotas fondo lėšas (žr. 1 priedą).

Iki 2014 metų galiojusioje įstatymo redakcijoje vienu iš fondo finansavimo šaltinių buvo lėšos, gautos už parduotą valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo metu realizuotą turtą. Tačiau valstybės įmonė šių gautų lėšų į fondo sąskaitą nepervedė, nes nevykdė eksploatavimo nutraukimo veiklos (turėjo galiojančią branduolinės energetikos objekto (objektų) eksploatavimo licenciją). Pagal Branduolinės saugos įstatymą<sup>24</sup> licencija vykdyti branduolinės energetikos objekto (objektų) eksploatavimo nutraukimą negali būti išduodama anksčiau, negu iš branduolinės (atominės) elektrinės, branduolinės (atominės) elektrinės energijos bloko ar neenergetinio branduolinio reaktoriaus pašalinamas visas branduolinis kuras, įskaitant panaudotą.

Valstybės kontrolė dar 2010 metais atkreipė<sup>25</sup> ministerijos dėmesį, kad nors įstatyme nebuvo imperatyvios normos, reikalaujančios pervesti šias lėšas, valstybės įmonė turėjo papildyti fondą lėšomis, gautomis už realizuotą turtą. Siekiant užtikrinti stabilų valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų papildymą, buvo pasiūlyta ieškoti galimybių bei spręsti klausimą dėl fondo pajamų šaltinių.

2014 m. įsigaliojo fondo įstatymo pakeitimas<sup>26</sup>, pagal kurį fondo lėšoms buvo priskirtos lėšos, gautos už Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą. Per ataskaitinius metus už parduotą

<sup>21</sup> 2013-09-23 valstybinio audito išvada ir ataskaita Nr. FA-P-60-2-98 „Dėl 2012 metų nacionalinio ataskaitų rinkinio“; Valstybės kontrolės 2014-03-04 raštas Nr. S-(60-3508)-752 „Dėl biudžeto vykdymo ataskaitų“.

<sup>22</sup> Lietuvos Respublikos finansų ministro 2014-12-16 įsakymas Nr. 1K461 „Dėl Išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklių“.

<sup>23</sup> Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas, 2001-07-12 Nr. IX-466 (2006-06-22 įstatymo Nr. X-710, 2013-12-23 įstatymo Nr. XII-737 redakcijos).

<sup>24</sup> Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymas, 2011-06-28 Nr. XI-1539, 29 str. 3 p.

<sup>25</sup> 2010-12-29 valstybinio audito ataskaita Nr. VA-P-20-4-25 „Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės turto valdymas“.

<sup>26</sup> Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymo 2, 3, 4, 5 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymas, 2013-12-23 Nr. XII-737, 3 str. 1 d. 3 p.

turtą į fondo sąskaitą pervesta 6 726,6 tūkst. Lt įplaukų, kurios nuo 2014 metų yra pagrindinis fondo pajamų šaltinis.

Energetikos ministras, siekdamas užtikrinti tinkamą lėšų, gautų už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą, pervedimą į fondo sąskaitą, pavedė<sup>27</sup> valstybės įmonei Ignalinos atominei elektrinei per 5 darbo dienas nuo lėšų gavimo dienos pervesti jas į fondo sąskaitą ir pateikti ministerijai mokėjimo pavedimo kopiją bei kas mėnesį teikti informaciją apie parduoto turto pajamas ir gautas lėšas.

Nors valstybės įmonė teikė informaciją pagal nustatytą tvarką, tačiau, mūsų nuomone, teikiami duomenys nesudarė prielaidų įsitikinti, ar laiku visa gauta lėšų suma buvo pervesta į fondo sąskaitą. Audito metu įvertinę papildomai iš įmonės gautus duomenis, kurie pagrindžia dviejų mėnesių ataskaitų duomenų teisingumą, neatitikimų nenustatėme. Tačiau atsižvelgdami į tai, kad ministerijos darbuotojams pavesta kontroliuoti, ar laiku įmonė pveda lėšas į fondo sąskaitą, pasiūlėme<sup>28</sup> apsvarstyti, ar energetikos ministro įsakymu nustatytoje ataskaitoje pakanka nurodytų pateikti duomenų, ir prireikus pakeisti jos turinį ar formą. Energetikos ministerija ėmėsi<sup>29</sup> priemonių, kad kartu su ataskaita ministerijai būtų teikiami pajamų surinkimą pagrindžiantys dokumentai ir taip užtikrinama lėšų pervedimo į fondo sąskaitą kontrolė.

#### 4.3. Dėl fondo išlaidų

Vyriausybė, siekdama užtikrinti saugią galutinai sustabdytos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės priežiūrą, eksploataavimo nutraukimo darbų tąsą, neigiamų socialinių ir ekonominių padarinių atominės elektrinės regionui sušvelninimą, patvirtino<sup>30</sup> Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploataavimo nutraukimo 2010–2014 metų programą, kurioje nurodė konkrečias priemones, jų vykdymo finansavimo šaltinius ir kiekvienų metų lėšų poreikį. Vienu iš finansavimo šaltinių buvo fondo lėšos. Fondo lėšos programos įgyvendinimo priemonių plane nustatytoms priemonėms finansuoti skirtos pagal Seimo patvirtintą atitinkamų metų fondo lėšų sąmatą.

Energetikos ministerija patvirtintoms priemonėms įgyvendinti ir administratorių fondo administravimo išlaidoms padengti priemonių vykdytojams ir fondo administratoriams per ataskaitinius metus pavedė 36 306,5 tūkst. Lt fondo lėšų, iš jų buvo panaudota 34 730,3 tūkst. Lt, o 1 576,2 tūkst. Lt ataskaitinio laikotarpio pabaigoje buvo grąžinta į fondo sąskaitą, nes dalis fondo lėšų vykdant priemones buvo sutaupyta, nebuvo išmokėtos persikėlimo išmokos atleistiems Ignalinos atominės elektrinės darbuotojams, jų šeimos nariams ir kt. (žr. 1 priedą).

Audito metu pastebėjome, kad fondo administratoriai atliko nepakankamą fondo lėšų naudojimo kontrolę. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploataavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklėse nurodyta, kad einamaisiais metais per vieną mėnesį nuo fondo lėšų gavimo dienos priemonės vykdytojui nepradėjus naudoti fondo lėšų, per 5 darbo

<sup>27</sup> Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014-01-30 įsakymas Nr. 1-14 „Dėl lėšų, gautų už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą, pervedimo“.

<sup>28</sup> Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 2015-05-06 raštas Nr. S-(20-3877)-813 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

<sup>29</sup> Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2015-05-15 raštas Nr. (12.7-14)3-1432 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“; Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015-08-06 įsakymas Nr. 1-195 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2014-01-30 įsakymo Nr. 1-14 „Dėl lėšų, gautų už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą, pervedimo“ pakeitimo“.

<sup>30</sup> Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-09-29 nutarimas Nr. 1425 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploataavimo nutraukimo 2010–2014 metų programos patvirtinimo“ (2014-11-19 nutarimo Nr. 1296 redakcija).

dienas jos turi būti grąžintos į fondo sąskaitą. Ši sąlyga taip pat nurodyta sutartyse, sudarytose su priemonių vykdytojais.

Priemonių vykdytojai ne visais atvejais laiku, kaip numatyta taisyklėse ir sutartyse, grąžino nenaudojamas lėšas į fondo sąskaitą. Atkreipėme ministerijos dėmesį į tai, kad priemonių vykdytojai fondo administratoriams pateikia ataskaitas bei mokėjimus patvirtinančius dokumentus kas ketvirtį, todėl nėra galimybės kontroliuoti, kaip pagal galiojančią atsiskaitymo tvarką nepanaudotos lėšos laiku grąžinamos į sąskaitą. Atsižvelgdami į tai, fondo valdytojui pasiūlėme apsvarstyti nurodytus dalykus ir prireikus imtis priemonių, kad būtų užtikrinta fondo lėšų naudojimo kontrolė ir nepradėtos naudoti lėšos būtų grąžintos laiku.

Ministerija sutiko<sup>31</sup> su pateiktu pastebėjimu ir informavo, kad papildė minėtas taisykles nuostatomis, kad priemonės vykdytojas per vieną mėnesį nuo lėšų gavimo dienos privalės informuoti administratorių apie pradėtas naudoti lėšas ir pateikti tai patvirtinančių dokumentų kopijas, o nepradėjus jų naudoti – grąžinti lėšas į fondo sąskaitą ir tai patvirtinančių dokumentų kopijas pateikti administratoriui.

Valstybės kontrolierius

Arūnas Dulkys

---

Auditas atliktas, vykdant 2014-07-23 pavedimą Nr. P-20–11

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė: Laura Bagdonienė (grupės vadovė), Marijona Malūnavičienė (nuo 2014-09-02 iki 2015-01-02), Giedrė Danisevičiūtė (nuo 2015-03-05)

---

<sup>31</sup> Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos 2015-05-15 raštas Nr. (12.7-14)3-1432 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

# PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos  
 „Dėl valstybės įmonės Ignalinos  
 atominės elektrinės eksploatavimo  
 nutraukimo fonde atlikto finansinio  
 (teisėtumo) audito rezultatų“  
 1 priedas

## 2014 m. fondo lėšų sąmatos vykdymo ataskaitos duomenys

Straipsnio pavadinimas	Rodiklio planinė reikšmė	Rodiklio įvykdymas	Priemonių vykdytojams ir administratoriams skirtų lėšų nepanaudojimo ir grąžinimo į fondo sąskaitą priežastys
Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų likutis metų pradžioje	43 000,0	47 454,1	
Įplaukos 2014 metais:			
Ignalinos programų lėšų palūkanos			
Užsienio šalių, tarptautinių organizacijų ir finansinių institucijų bei Lietuvos Respublikos juridinių ir fizinių asmenų savanoriški tiksliniai įnašai			
Lėšos, gautos už valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės parduotą turtą	4 000,0	6 726,6	
Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų palūkanos	15,0	12,6	
Palūkanos už Lietuvos Respublikos Vyriausybės vertybinius popierius	594,0	594,4	
Kitos lėšos			
Iš viso įplaukų:	4 609,0	7 333,6	
Išlaidos 2014 metais			
Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo techniniams projektams įgyvendinti	1 223,0	91,3	Valstybės įmonė Ignalinos atominės elektrinė nepanaudojo 214,4 tūkst. Lt, skirtų naujų pastatytų objektų ir jų infrastruktūros inventorizacijai, kadastriniams matavimams, teisei registracijai, techninių projektų ekspertizei ir priežiūrai bei naujų statomų objektų fizinės saugos sistemų įdiegimui, nes nauji objektai nebuvo pastatyti, o saugos sistemos pirkimo procedūros užtruko.

Straipsnio pavadinimas	Rodiklio planinė reikšmė	Rodiklio įvykdymas	Priemonių vykdytojams ir administratoriams skirtų lėšų nepanaudojimo ir grąžinimo į fondo sąskaitą priežastys
Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės sustabdytų blokų priežiūrai ir fizinei saugai užtikrinti	25 800,0	20 667,0	Valstybės įmonė Ignalinos atominės elektrinės priemonės „Užtikrinti sustabdytos Ignalinos AE priežiūrą, gaisrų prevenciją ir incidentų likvidavimą, fizinę saugą ir įgyvendinti reikiamus pakeitimus“ įgyvendinimui sutaupius panaudojo 1 069,1 tūkst. Lt mažiau nei buvo planuota.
Neigiamiems socialiniams ir ekonominiams valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo padariniams Lietuvos Respublikos Ignalinos atominės elektrinės regione sušvelninti	15 166,0	12 927,6	Utenos teritorinė darbo birža priemonės „Taikyti papildomas socialines ir užimtumo garantijas atleidžiamiesiems ir atleistiems Ignalinos AE darbuotojams ir jų šeimos nariams“ įgyvendinimui nepanaudojo 108,1 tūkst. Lt, nes į biržą dėl persikėlimo išmokų skyrimo pagal Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymą nesikreipė nei vienas asmuo; akcinė bendrovė Lesto priemonės „Kompensuoti elektros energijos tiekimo ir skirstymo įmonėms negautas taikant elektros energijos tarifo lengvatą pajamas Ignalinos AE regiono gyventojams“ įgyvendinimui panaudojo 141,4 tūkst. Lt mažiau nei planuota.
Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės radioaktyviosioms atliekoms, įskaitant panaudotą branduolinį kurą, tvarkyti, saugoti ir laidoti	820,0	685,1	Valstybės įmonė Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo agentūra dėl užsitęsusių viešųjų pirkimų tik 2014 m. spalio mėn. įsigijo Radioaktyviųjų atliekų tvarkymo plėtos programos strateginio poveikio aplinkai vertinimo paslaugas, todėl nepakako laiko tinkamai atlikti suplanuotas procedūras, susijusias su visuomenės informavimu, įgyvendinant priemonę „Suprojektuoti ir pradėti statyti trumpaamžių mažo ir vidutinio aktyvumo radioaktyviųjų atliekų paviršinį atliekyną“ (nepanaudoti 16,9 tūkst. Lt).
Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondui administruoti	596,0	359,3	Fondo administratoriai administravimo išlaidoms sutaupius panaudojo 25,3 tūkst. Lt mažiau nei buvo planuota.
Kitos išlaidos	4,0	9,0	
Iš viso išlaidų:*	43 609,0	34 739,3	
Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų likutis metų pabaigoje	4 000,0	20 048,4	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal sąmatos vykdymo ataskaitos duomenis.

Valstybinio audito ataskaitos  
„Dėl valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fonde atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“  
2 priedas

## Teisės aktai

Audito procedūras bei lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumo vertinimus atlikome vadovaudamiesi teisės aktais:

1. Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo įstatymas.
2. Lietuvos Respublikos valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės darbuotojų papildomų užimtumo ir socialinių garantijų įstatymas.
3. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas.
4. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo 2010–2014 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-09-29 nutarimu Nr. 1425.
5. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-04-17 nutarimu Nr. 536.
6. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo nuostatų įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2011-08-18 įsakymu Nr. 1207.
7. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų pavidimui vykdyti administravimo taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2012-10-29 įsakymu Nr. 1210.
8. Valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų finansų kontrolės taisyklės, patvirtintos energetikos ministro 2011-02-10 įsakymu Nr. 1–30.
9. Išteklių fondų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio sudarymo taisyklės, patvirtintos finansų ministro 2014-12-16 įsakymu Nr. 1K-461.